

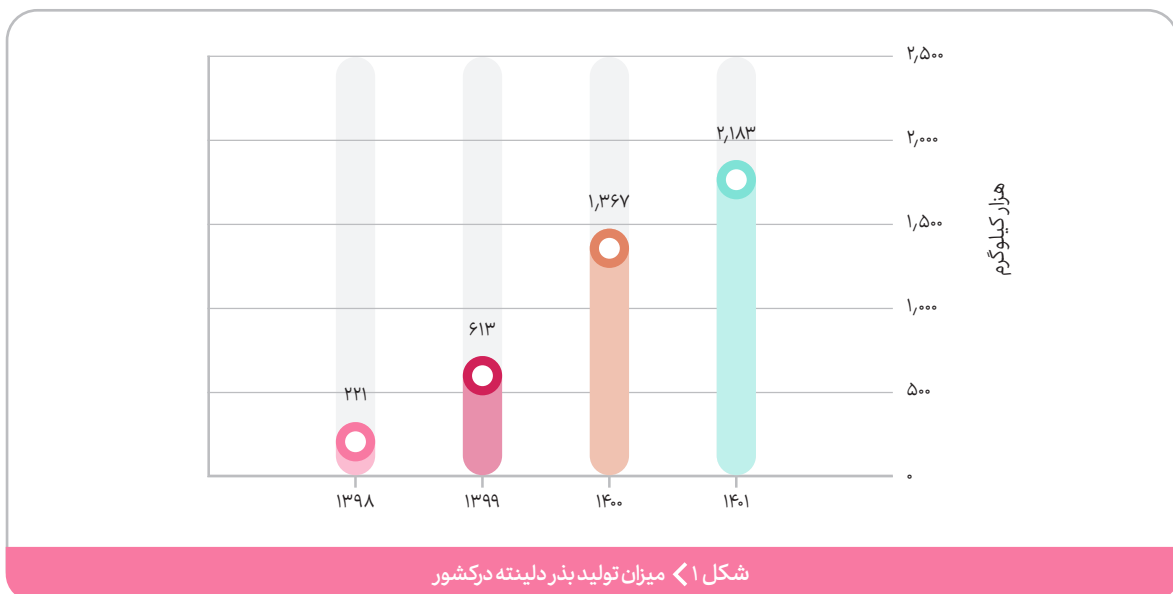

افزایش عملکرد با پوشش دهی بذر پنبه

موسسه تحقیقات پنبه کشور

6 بیان مسئله

زراعت پنبه نقش مهمی در اشتغال‌زایی در ابعاد مختلف کشاورزی، صنعتی و بازرگانی دارد به طوری که استحصال بیش از ۷۰ نوع فرآورده از پنبه، بستر رونق صنایع وابسته از جمله ریسندگی، نساجی، شیمیایی، بافندگی، غذایی و غیره را فراهم می‌کند. پنبه از جمله گیاهان مقاوم به شوری آب و خاک بوده و به دلیل دارا بودن ریشه‌های عمیق و وجینی بودن زراعت آن، جایگاه ارزنده‌ای در تناوب زراعی دارد که ضمن بهبود وضعیت خاک باعث افزایش عملکرد محصول بعدی بویژه گندم می‌گردد. سطح زیر کشت پنبه در کشور

درسال‌های اخیر به حدود ۱۰۰ هزار هکتار رسیده است. برای کشت این سطح تقریباً به ۳۰۰۰ تن بذر نیاز است که ۲۳۰۰ تن آن در داخل تولید می‌شود و مابقی از خارج وارد می‌شود. لذا ارتقا کمی و کیفی سیستم تولید و تکثیر بذر پنبه یکی از مهمترین اهداف برنامه توسعه و افزایش سطح کشت پنبه می‌باشد.

6 معرفی دستاورد

امروزه تکنیک‌های زیادی به منظور سهولت کاشت بذر، افزایش استقرار و رشد گیاهچه تحت شرایط متغیر محیطی و محدودیت‌های بستر بذر به کار می‌رود. پوشش دار کردن بذر یکی از مهمترین روش‌های اقتصادی برای بهبود کارکرد بذر است. در فرایند پوشش دار کردن بذر موادی از قبیل قارچ کش‌ها، حشره کش‌ها، مواد ایمن ساز، هورمون‌های رشد، عناصر کم مصرف و ترکیبات دیگر به شکل مستقیم در ارتباط با بذر قرار می‌گیرند. استفاده مستقیم از قارچ کش‌ها و حشره‌کش‌ها بطور مستقیم روی بذر سبب کاهش مصرف این مواد در ابتدای فصل کشت شده و مخاطرات زیست محیطی آنها کاهش می‌یابد. همچنین پوشش دهی بذر سبب یکنواختی اندازه بذر و تسهیل در کاشت مکانیکی بذر می‌شود. این امر سبب می‌شود مزارع سبز یکنواخت و بهتری داشته باشیم و در نتیجه میزان عملکرد محصول و درآمد زارعین افزایش می‌یابد.

6 فرایند تجاری سازی دستاورد

موسسه تحقیقات پنبه کشور برای اولین بار با استفاده از دستگاه ساخت داخل اقدام به پوشش دهی بذر پنبه کرد تا بذری در حد استانداردهای بین‌المللی در اختیار شرکت‌های تولید کننده بذر طرف قرارداد با موسسه و بهره‌برداران قرار دهد. در سال‌های ۱۴۰۱-۱۴۰۰هسته اولیه بذور ارقام تجاری پنبه شامل گلستان، ارمغان، ساجدی، حکمت، تابان، پرتو، شایان، لطیف و سپید دلینته شده و پس از بوجاری با قارچ‌کش کربوکسین تیرام و سم گائوچو ضد عفونی شد. همچنین از اسید هیومیک و ترکیبات روی برای غنی سازی بذر در پوشش دهی بذر استفاده شد و بذر تولیدی در اختیار شرکت‌های تولید کننده طرف قرارداد با موسسه پنبه قرار گرفت.

6 پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

1 تسهیل و تسریع در جوانه زنی بذر و افزایش درصد سبز

2 افزایش مقاومت گیاهچه در مقابل عوامل پاتوژن و استقرار بهتر گیاهچه

3 قیمت کمتر بذر پوشش دار شده داخلی در مقایسه با بذر خارجی و جلوگیری از خروج ارز

4 صرفه جویی ارزی به میزان ۱۱۴۰ میلیارد ریال